

Nézők

– Izgulok, mint egy gyerek. Mint harminc évvel ezelőtt – lépett ki Báró Ádám a földszinti saroklakásból, hogy elszívjon egy cigarettát a kávéja mellé.

Hogy mi történt harminc évvel ezelőtt, természetesen elmesélte már számtalanszor, de soha nem bánták, szerették hallgatni, szerették a hangját, a szép, tiszta és értelmes beszédét. Sokat tudott mesélni, mélységesen és zamatosan, ha belelendült, és mindig belelendült.

– Akkor fiatal voltam és szép – nevetett fel Báró Ádám, akit egyébként báró úrnak vagy báró bácsinak szólítottak, és boldogok voltak, hogy a házukban, a közvetlen szomszédságukban egy igazi báró lakik, még ha csak annyit is tudtak a rangokról, a báróságról, amennyit a tévévetélkedőkben vagy a filmekben láttak-hallottak, sőt, még némi büszkeséggel is eltöltötte őket, ha belegondoltak, és néha azért belegondoltak.

– Számítottam rá, hogy rettentően nehéz lesz, de a sírást azért szeretném megúszni – kacsintott Báró Ádám, mielőtt visszament a lakásába.

Már hajnalban felkeltek, s fog között elmormolt köszönésekkel ünnepélyesen megtöltötték a gangot. A halálos beteg Margitka néni is kibotorkált valahogy, fújtatva és szédelegve csoszogott a rozsdafehér vaskorlátig, mindkét kezével megmarkolta, öreg botja, persze, nagyot koppanva esett a köre, ám amikor a szomszéd Lacika ugrott volna érte, Margitka néni csak legyintett a könyökével, s erőtlen hangon azt mondta, nincs jelentősége, Gáborka, köszönöm, hagyja csak, majd felveszszük, majd. A szomszéd Lacika megállt, elmosolyodott, bólintott, és visszadőlt a korlátnak. Azóta viszont szinte meg se mozdultak, szót se szóltak, csak Báró Ádámra koncentráltak, hallgatták a nyitott ajtaján kiszűrődő zajokat, próbálták kitalálni, éppen mit csinálhat, amikor pedig az udvarra lépett, csak őt figyelték, és végtelen nyugalom járta át őket, hogy láthatják és hallhatják. Királynőtlen hangyaboly, magukra hagyott gyermekek voltak nélküle, legalábbis a magasból vagy a távolból, a felhők mögül vagy a ködön túlról ennek vagy annak láthatta volna őket, aki arra száll vagy jár.

A nap egyre szélesebben sütött, az élet odakint, a falakon túl az átlagosnál kevesebb zajjal működött. Háromnapos ünnep, úgynevezett hosszú hétvége péntekje volt, és ettől kicsit felszabadultabb lett a város. Kevesebb volt a dudálás, az anyázás, többen vettek villamosjegyet, kényelmesebben teltek meg a metrók. A szerencsésebbek és ügyesebbek amúgy már csütörtökön nekivágtak az autópályáknak, repülőre, hajóra, vonatra vagy távolsági buszra szálltak. Akik maradtak, azok próbálják utolérni magukat a házimunkában, a ház körüli munkában, esetleg nagybevásárolnak, összevont családi ünnepésre készülnek.

Báró Ádám is ünnepi hangulatban volt. Annyira váratlanul történt az egész, nem számított, de hát hogyan is számíthatott volna rá, hogy ő, aki, mondhatni, teljes életet élt egyedül, egyszer csak vágyódni kezd valaki, pontosabban egyvalaki után, hogy úgy érzi, nem tud nélküle élni, hogy mindaz, amit eddig az életének hitt, előjátéka volt csupán ennek az új világnak. Megbolondult, bizonyosan megőrült,

morogta az első találkozásuk másnapján a tükörképének borotválkozás közben, és azóta vadalmaként vigyorgott, ha Évára gondolt, márpedig folyamatosan rá gondolt. Akadt is jó néhány kellemetlen, vagy legalábbis furcsa helyzet, amikor magyarázkodni volt kénytelen, ám, természetesen, ahelyett, hogy tisztázta volna a félreértést, mind jobban belebonyolódott, és nem egyszer szinte menekülnie kellett a boltból, a postáról, de még egy fiatal kollégája temetéséről is, szerencsére a következő napon lehetősége nyílt helyükre tenni a dolgokat. Csak akkor nem vigyorgott, amikor a házra és a lakóra gondolt. Szerette őket, az évtizedek során összenőtt a házzal, és megrendítette, hogy oda kell hagynia mindent az új életéért. Ő lakott itt a legrégebben, a többiekkel ellentétben még pénzért, sőt, hitelre vette szerény legénylakását, igaz, eszébe se jutott éreztetni, hogy emiatt valamiféle különbség lenne közöttük.

– Soha nem gondoltam volna, hogy én innen valaha is elköltözöm – lépett ki ismét Báró Ádám az udvarra, kezében egy tisztességesen ropogósra sült csirkecombbal.

Az idő továbbra is állt, csak egy kis meleg szél fújt, szerteavarta az olcsó cigaretták füstjét, fiatalossá frissítette az arcbőröket, zörgette, zenéltette az elnyűtt blúzujjakat, a kopott inggallérokat. A dohányosok, akárha jelre, újabb cigarettára gyújtottak, a nemdohányzók kivették kezüket a szakadt nadrágzsebből, hogy egész karjukat keresztbe fonhassák a mellkasukon. Senki se volt részeg, se rosszkedvű, csak ünnepélyes.

– Azért, persze, hogy ne legyen egyszerű az élet, egy-két papírt el kell még intéznem – mondta Báró Ádám két falat közt –, de annyi baj legyen, ki fogom bírni.

Vakon bíztak benne. Amit ő nem tud elintézni, azt nem lehet, amit ő nem tud megszervezni, azt nem lehet, mondogatták egymásnak, amikor megint valami kis jó történt a házzal, velük. Mert Báró Ádám nemcsak a takarítást, a kapucsengő azonnali javítását, a ház előtti járda hólapátolását és a szelektív hulladékgyűjtést intézte, szervezte, vezényelte. Hanem, ha arra volt szükség, bárki életébe szívesen besegített. Szerelt, vett, eladott, békéltetett, megvédett, úgy tekintettek rá, akár a szerető apára, és egy kicsit Báró Ádám is akképp viszonyult hozzájuk, mint egy nagy család feje, felelős vezetője. Soha nem fogadott el tőlük se pénzt, se ajándékot, se semmit. Ők itt egy család, segítenek egymásnak, mert mindannyiuknak az a jó, ha mindannyian jól érzik magukat, ha a ház, a házuk felszabadultan, vidáman lüktet, lélegzik. És ha majd neki lesz szüksége segítségre, akkor jönnek ők, de, persze, Báró Ádámnak soha nem volt szüksége segítségre.

– Van egy-két ez-az, amit nem viszek magammal, leteszem őket az ajtó mellé, vigyék, használják – mutatott maga mögé Báró Ádám. – A kacatot, szemetet a kukák mellé pakolom egy dobozba, majd ne felejtsek intézni.

Ahogy visszalépett, csak bambultak utána szomorú szemekkel, a dohányosok, akárha jelre, újabb cigarettára gyújtottak, a nemdohányzók kezüket a zsebükbe mélyesztették, támasztották a rozszant korlátot, Margitka néni a kövön fekvő botjára pillantott, kezdett kissé fáradni, a szomszéd Lacika a hajába túrt. Néma csend honolt továbbra is, háborítatlan, tökéletes csend, egyetlen úgy hagyott öreg tévé sem üvöltött, egyetlen ócska rádió se recsegett.

Báró Ádámot a munkahelyén is szerették. Ha a kismotor- és gépgyár nem szűnik meg, ő valószínűleg most is ott dolgozik, csakhogy megszűnt, vagyis átalakult, egy volt munkatársa pedig rábeszélte, menjen át hozzájuk biztonsági őrnek. Elég jó pénz és semmi különös, katona, ugye, volt, a cég alkalmazottja lesz, és ők közvetítik

ki, vannak, persze, kellemetlenebb helyek és munkák, de aki jól dolgozik és megbízható, szépen lépegethet felfelé a ranglétrán, és egyre jobb és jobb helyekre kerülhet, sőt, ha a megrendelő nagyon elégedett, akkor folyamatos a szerződés, tehát számolhat a megszokott munkával, a körülményekkel, a körülötte dolgozókkal, a kialakult napi rutinnal, a közlekedéssel, a környékkel, és így is lett, a kisméretű budai irodaházban egyetlen cég sem bérelte régebben az irodáját, mint amióta Báró Ádám a recepciót működtette. Nem volt kérdés, hogy az irodaház részévé vált, sőt, hogy ő maga a ház.

Tulajdonképpen szépek így együtt, gondolta Báró Ádám, amikor földszinti sa-roklakásából újfent az udvarra lépett, hogy délutáni kávéját némi füst társaságában igya meg. Álltak némán, méltóságteljesen, őt nézték mereven, tekintetük üresnek tűnt, már-már céltalannak, de szépek voltak.

– Hej, a mindenit! – kiáltott fel nevetve Báró Ádám, és kissé előrehajolt, hátha megtapsolják. Miért is ne? Ők ott a közönség, csupa állójegyves néző, ő pedig a sülylyesztett színpadon monodrámázó színész – kötelességük tisztességgel eljátszani a maguk szerepét. Eszébe jutott Éva. Jó felfogású, erős lelkű nő, akit bár megviselt szeretett férjének, két gyermeke apjának halála, de nem tört meg. Tiszta és egyértelmű benne az élet parancsa, az, hogy ameddig csak élhet, élnie kell, hiszen a két gyereknek bármikor szüksége lehet az anyai szeretetre, támogatásra, a biztonságérzetet nyújtó otthonra. Ez az otthon ráadásul jó környéken van, a ház karbantartott, korrekt épület, a lakás benne izlésesen berendezett, fényes, meleg. Persze, nem számítana, ha köztük a vonzalom nem lenne oly erős már az első pillanattól, mint a mágnes, ha nem tudnának fejbűbig lubickolni a harmóniában, ha képesek volnának egymás nélkül élni.

– Ez még mindig nagyon finom – kortyolgatta átszellemülten Báró Ádám az úgynevezett magyar kávéját, ami a saját fejlesztése volt, egy kis ágyas diópálinka a kávéban, hasonlóan az írhez, ír és magyar két jóbarát, ugye, férfias és tökéletes ízvilág.

Csak Báró Ádám tudta, hogy hosszú évekkel ezelőtt lebontásra ítélték a házat, hogy minden aprócska javítás, festés csak átmeneti, mondhatni, időhúzó jellegű tett volt. Hogy rég nem tőlük, sőt, nem tőle függ, mikor költöztetik ki őket, mert az előregedett házat lerombolják, mert kell a hely valami másnak, valami újnak, mert nem tudnak mit kezdeni egy efféle régi, rossz épülettel. Ő maga is úgy élt, lakott itt, hogy bármikor jöhet a hivatalos, pecsétes levél, aztán pedig az öltönyösök a munkásokkal.

– Hiányozni fognak nekem, nagyon – mondta Báró Ádám, állt, próbált mind-egyikük szemébe nézni, aztán visszament a lakásba, és elkezdte kihordani a dobozokat és a zsákokat, bepakolni őket a kicsi kocsijába, a tizenötéves, drága tragacsába, lekapcsolta a villanyt, elzárta a gázt, bezárta az ajtót, és érezte, ahogy meghal az üres lakás.

– Ha erre járok, benézek. Vigyázzanak magukra! – intett, bólintott és mosolygott Báró Ádám, és elindult kifelé, utoljára, végleg.

A ház lakói álltak, senki sem szólt semmit, talán csak Margitka néni mosolyodott el kényszeresen, csak nézték meredten, ahogy becsukódik a kapu, a szemük se rebrent, ahogy a falak a repedések mentén elváltak a gangtól és kártyavárként leomlottak. Báró Ádám tizenötéves, drága tragacsának távolodó sziluetdje talán kivehető lett volna a hatalmas porfelhőben, ám ők csak álltak, támasztották a rozsdafehér vaskorlátot, és a naplementét nézték.